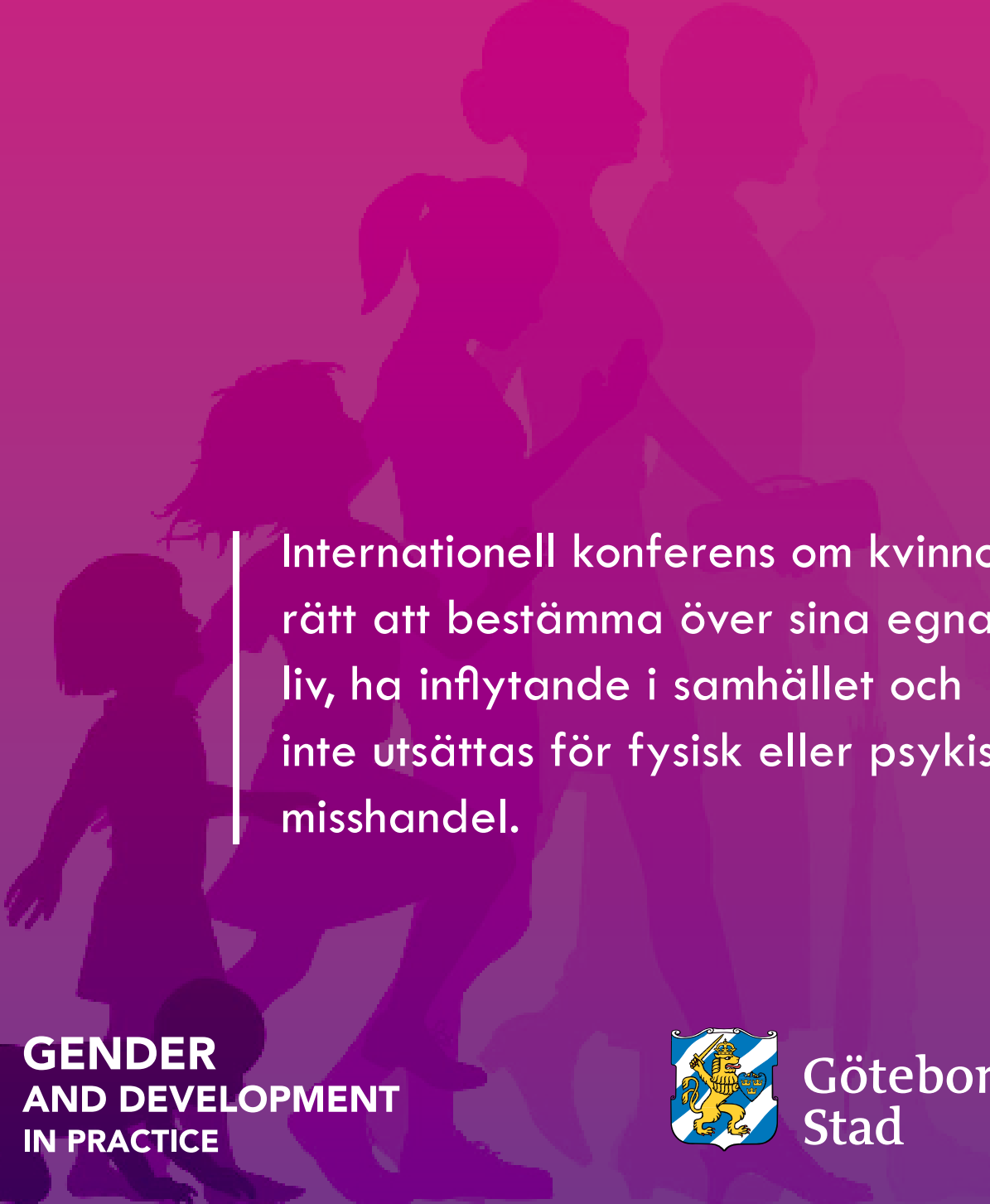

BACKLASH FOR WOMEN

annual conference - 30 november 2017

A series of silhouettes in shades of purple and pink, depicting a woman and a child walking together, followed by a woman carrying a child on her back, and then a woman walking alone. The silhouettes are arranged in a line that recedes into the background, creating a sense of depth and movement.

Internationell konferens om kvinnors rätt att bestämma över sina egna liv, ha inflytande i samhället och inte utsättas för fysisk eller psykisk misshandel.

**GENDER
AND DEVELOPMENT
IN PRACTICE**

**Göteborgs
Stad**

BACKLASH FÖR KVINNOR

En internationell konferens om kvinnors rätt att bestämma över sina egna liv, ha inflytande i samhället och inte utsättas för fysisk eller psykisk misshandel, 30 november 2017.

Konferensen har arrangerats av GADIP - Gender and Development in Practice med bidrag från Göteborgs stad Sociala Resursförvaltningen.

85 kvinnor och män från olika arenor och sektorer i samhället deltog i semianriet.

Arrangörer av konferensen: GADIP

(Gender And Development in Practice)

Denna rapport skrevs av Diana Matei.

Grafisk design: Yénika Castillo Muñoz.

FÖRTECKNING ÖVER FÖRKORTELSER OCH ORGANISATIONER

IDIL = flickan som föds komplett och som ska förbli komplett.

CMI = Centre on Law and Social Transformation/ Centrum för lag och social omvandling

GADIP = Gender and Development in Practice

SYGD =

KKS = kvinnlig könsstympning

HD = Högsta Domstolen

ICHR = International Court of Human Rights / Internationella Domstolen för Mänskliga Rättigheter

PTSD = Post-traumatisk Stress Syndrom

WHO = World Health Organisation

TBA = Traditional Birth Attendants/Traditionella födelse skötare

HUVUDTALARE

- **Carina Larusson**, Ordförande på GADIP: *Inledning och problemformulering.*
- **Jesper Fundberg**, Etnolog, maskulinitetsforskare och föreläsare vid Malmö universitet: *Den problematiska maskulinitetens praktiker och effekter – om disciplinering av kvinnor här och där.*
- **Angelica Peñas**, Nationella universitetet i Córdoba, Argentina och **María Teresa Rivera**, pro-choice aktivist, El Salvador: *Kvinnors vardag med våld, tortyr, mord och politiska baklås i Latinamerika.*
- **Malin Roux Johansson**, Realstars grundare: *Kvinnor och barn till salu i Europa.*
- **Eva Hammad** och **Jamilla Musse**, Idil.se: *Könsstympning och barnäktenskap.*
- **Hauwa Mahdi**, Doktor och docent vid Institutionen för globala studier, Göteborgs universitet: *Forskning om förtryckande normer och flickors utsatthet för bortgifte och andra övergrepp i krig och fred i Afrika.*
- **Nargiza Ozguzel**, Vice ordförande på SYGD, Izmir in Turkiet: *Min mamma är 12 år gammal*
- **Sohelia Fors**, Grundare av organisationen Khatoon: *Fri kärlek för flickor är livsfarligt – om hedersvåld och kulturmöten.*

VÄLKOMMEN

Carina Larusson, ordförande för GADIP, presenterade konferensens tema och välkomnade deltagarna och gästerna.

Carina Larusson betonade vikten av konferensen Backlash för kvinnor som en påminnelse om hur förtrycket av kvinnor är systematiskt och har sina rötter sedan mänsklighetens början, så länge som det kan dokumenteras. Hon illustrerar hur berövandet av kvinnors rättigheter och värdighet är ett globalt fenomen och hur förändringar är svåra att uppnå eftersom det finns ett kompakt motstånd från dem som sätter dagordningen och har makten.

Carina Larusson introducerade konferensens teman:

- Det globala och historiska förtrycket av kvinnor; Olika uttryck för kvinnors förtryck i Latinamerika, Europa, Afrika och Mellanöstern.
- Hur hederskultur påverkar kvinnors liv?

INLEDNING - Carina Larusson

GADIP är en ideell förening som arbetar med utvecklingsfrågor som berör kvinnor och män i ett globalt perspektiv. Föreningen har som mål att vara en plattform och en mötesplats för akademiker och NGOs där allas kunskaper tas tillvara så att ny kunskap skapas och tillämpas.

Sedan föreningen bildades har vi årligen arrangerat ett internationellt seminarium med fokus på aktuella utvecklingsfrågor med ett genusperspektiv. Under våren 2017 stod det alltmer klart att en angelägen fråga att belysa är den pågående utvecklingen där kvinnor systematiskt underordnas mäns makt. Vi talar ofta om framsteg och vill gärna se att världen blir en bättre plats att leva i för allt fler människor. Och vi vill gärna lyfta de goda exemplen för att inspirera andra. Ibland är det också en metod som används för att undvika att människor blir alltför nedslagna och därför inte orkar motprestera. Det kanske är en god strategi, men ibland behöver man se världen som den är och inte sådan som vi önskar att den skall vara. Och världen är inte en god plats att leva på för många kvinnor och flickor. Det är en värld som skapar helt omänskliga livsvillkor för flickor och kvinnor just därför att de är flickor och kvinnor.

Den 30 november arrangerade vi därför seminariet Backlash för kvinnor i syfte att belysa hur kvinnor systematiskt utsätts för förnedrande och fruktansvärda övergrepp med könsstymning, säljs som slavar för sexuella ändamål, utsätts för våld och övergrepp i sina familjer i vardagslivet, sätts i fängelse för att de fått missfall och då anklagas för barnmord, när lagen och normerna gör gemensam sak och kriminaliserar aborter. Dessa övergrepp är endast möjliga av det enda skälet att de som drabbas är kvinnor, och de har en underordnad position i samhällen, där män har makten att definiera vad en kvinnas liv är värt och hur hon skall vara för att vara en kvinna. (Tyvärr finns det även kvinnor som ställer upp på denna maktordning och bidrar till att upprätthålla denna grundläggande ojämställdhet.)

Genom president Trumps uttalande "Grab them by the pussy" blev det uppenbart att även presidenten i ett av världens mest inflytelserika länder

kunde uttrycka en kvinnosyn som fråntog kvinnor alla rättigheter till sina egna kroppar och sina egna liv och ändå väljas till president. I Ryssland har president Putin legaliserat våld i hemmet, så att män har laglig rätt att utöva våld mot sina fruar och sina barn. I Turkiet försökte president Erdogan införa en ny lag som skulle ge våldtäktsmän straffrihet om de gifte sig med sitt offer och satte som åldersgräns 12 år för flickorna. Detta lagförslag stoppades genom en aktiv motprestation från kvinnorörelser i Turkiet. Det finns all anledning att vara uppmärksam och att vara aktiv för att fortsätta kampen för kvinnors rättigheter till makt och inflytande i såväl sina egna liv som i samhället.

Redan de gamla grekerna...

I inledningen till seminariet lyfte jag fram hur vi genom generationer byggt upp samhällen som vilar på en grundläggande föreställning om hur tillvaron är uppbyggd, så som den formulerades av de gamla grekiska filosoferna. Låt oss börja med Platon som var övertygad om att vi lever i en materiell skuggvärld, där den verkliga världen egentligen är en immateriell värld; Där finns de optimala värdena – det sköna, det goda och det sanna. För varje avsteg från idévärlden till den materiella världen finns en värdeskala där män av någon underlig anledning hamnar över kvinnorna, eftersom kvinnor ansågs vara mer fysiska och materiella, mer känslomässiga och mindre intellektuella.

Denna världsbild systematiserades därefter av hans lärjunge Aristoteles som blev vetenskapens fader och kom att vara en avgörande kraft i utvecklingen av såväl det religiösa som det sekulariserade samhället. Genom åren cementerades denna föreställning om kvinnors underordning som en grundläggande kunskap som inte ifrågasattes, vilket fortsatt utgör en grundförutsättning för hur kvinnor betraktas och behandlas. Män blir normen och den som tar hand om kvinnor, definierar kvinnor och i namn av deras eget bästa tar hand om kvinnors livsvillkor; Män vet bättre hur kvinnor skall leva sina liv än de själva vet. Detta konstaterande återfinns vi hos munken Thomas av Aquino, protestanten Luther, biologen Darwin och filosofen Sartre för att nämna några namnkunniga som påverkat samhällsutvecklingen.

Vi tror oss ofta om att vara jämställda i Sverige och att vi inte har några problem med någon maktordning. Vi vill gärna tro att kvinnor och män har lika mycket makt och inflytande i sina egna liv och i samhällsutvecklingen. Tyvärr stämmer inte detta! Och med befintliga prognoser kommer det att ta lång tid innan vi kommer dit när kvinnor får möjlighet att definiera villkoren för sina egna liv i hemmet och på arbetsmarknaden.

Skillnaden mellan ojämställdheten i Sverige och i resten av världen är en gradskillnad. I botten är det samma synsätt som råder – uttrycken är bara olika; Män definierar kvinnors livsvillkor och sätter agendan. Det finns all anledning att uppmärksamma denna ojämställda maktordning och att synliggöra och protestera och kämpa mot alla övergrepp och orättvisor som drabbar flickor och kvinnor världen över.

PROBLEMATISKA MASKULINITETNS PRAKTIKER OCH EFFEKTER - OM DISCIPLINERING AV KVINNOR HÄR OCH DÄR.

- Jesper Fundberg

Den förste talaren bland de medverkande var Jesper Fundberg som betonade de globala förhållandena med ett allmänt förtryck av kvinnor i ljuset av en hierarkisk förståelse där män har makten i samhället och i privatlivet. Vilka konsekvenser får det för kvinnor och tjejer?

Jesper Fundberg har forskat länge kring köns- och maktstruktur bl.a. inom idrottsvärlden och den specifika kultur som utvecklas i omklädningsrummen.

Han identifierar maktstrukturerna genom männens behov av kontroll, äganderätt till resurser, disciplinering av kvinnor, främst kvinnors sexualitet men också genom mäns homosociala begär, vilket innebär att män försöker visa sin makt genom exempelvis slagsmål. Dessa homosociala begär styrs av rädslan att förlora sin makt. Denna typ av maskulin impuls kan också identifieras i en neoliberal styrning inom ekonomin, som sällan handlar om de mänskliga behoven, utan om behovet av att äga.

Fundberg identifierar tre dimensioner av maskulinitet:

1. *The cowboy* – den starkaste (som har mest makt) har alltid rätt.
2. *Dagordningen* – innebär att män blir måttstock för kvinnors prestationer. Kvinnor får kämpa med att prestera något som män redan har uppnått.
3. *Diskursiva ordningen* – det ändrar form och sammanhang men kommer alltid att existera. Denna typ av ordning innebär att män alltid har trovärdighet och känner sig utsatta om deras makt och trovärdighet är ifrågasatt ex. #metoo.

Effekten av maktordningen är att män är privilegierade utan att vara medvetna om det. Privilegiet kan identifieras genom att resurser, uppmärksamhet, perspektiv, vård, kompetens etc. är kopplade till män och deras behov. Därför betraktas män som ideal och förväntas att alltid vara stora, starka, rationella och inte emotionella.

Jesper Fundberg betonar hur förändringar kan göras genom att:

- Omfördela makten från män till kvinnor: resurser, utrymme, positioner, perspektiv
- Sätta gränser för mäns bekräftelse som reproducerar den nuvarande köns- och maktordningen.
- Sänka mäns höga positioner
- Ställa krav på mäns ansvarstagande.

Det finns dock motstånd vid förändring när man byter normer och fokus på problemen. Motståndet kommer främst från män som försöker ändra orsaken till problemet. Plötsligt diskuteras frågor som manshat, mångfald, "väcker för starka känslor" och att man hoppas på förändring i nästa generation för att undvika att göra någonting idag, normalisera mäns våld m.m.

Diskussion

- Den här typen av motstånd är för att stoppa kvinnors kamp för sina rättigheter, vilket leder till att kvinnors strider i tystnad, som kvinnor alltid gjort genom historien.
- Ett sätt för förändringar är att organisera kvinnor så att de kan kämpa för samma syfte och mål.
- Hur definierar du jämställdhet? Och vad är skillnaden mellan jämställdhet och jämlikhet? Det bör finnas en global definition för termen så att människor uppträder lika när de kommer i kontakt med termen.
- Ett annat problem är att kvinnor redan definierade patriarkatet för 100 år sedan vid revolutionen för rösträtten. Nu definierar vi samma patriarkat igen. Vi borde gå vidare!

KVINNORS VARDAG MED VÅLD, TORTYR, MORD OCH POLITISKA BAKLÅS I LATINAMERIKA. - Angélica Peñas and María Teresa Rivera

Angélica Peñas

Angélica Peñas arbetar på CMI (Centrum för lag och social omvandling). Hon informerar oss om hur ett förbud mot abort leder till osäkert rättssystem i El Salvador.

Under 1990 genomfördes en reform om effektiviseringen av den konservativa artikuleringen i El Salvador. Reformen innebar att aborter kriminaliserades som följd av ett konservativt politiskt partis sociokulturella preferenser.

Denna lag debatterades i El Salvador och staten El Salvador stämde till Högsta domstolen (HD) med begäran om ändring av lagen. HD nekade begäran flera gånger under 2007, 2010, 2013 och 2014 av flera skäl, men en av dem var att konstitutionen skyddar rätten till liv som per definition enligt lagen börjar vid befruktningen.

HD tog hänsyn till vissa fall där moderns hälsa är hotad på grund av graviditeten efter att Internationella domstolen för mänskliga rättigheter (ICHR) krävde att hänsyn skulle tas till rätten till liv och skydd för kvinnans personliga integritet.

Debatten och det offentliga fördömandet från det internationella aktörerna mot abortförbudet i El Salvador har påverkat de konservativa sektorns diskurser och strategier. Som ett resultat av dessa fördömelser har sekulariseringen av identiteter och diskurser en ny betydelse.

María Teresa Rivera

Maria har fått politisk asyl i Sverige efter att ha dömts till fängelse för abort, ett brott som hon inte begått eftersom hon genomled ett missfall.

Maria har av staten El Salvador dömts till flera års fängelse för mord utan några bevis eller intyg från den läkare som behandlade henne.

Efter demonstrationer av kvinnoorganisationerna accepterade El Salvadors stad att ändra straffet till en kortare tid. Efter 4,5 år av fängelsestraff, accepterade Salvadoranska staten att granska och analysera bevisen och intervjua läkaren som bevittnade missfallet.

Maria kunde bevisa sin oskuld och släpptes. Hon beskriver hur 26 andra kvinnor fortfarande finns i fängslade och nekas en rättvis rättegång.

Maria beskrev hur de rika och de fattiga behandlas annorlunda av staten El Salvador, när de rika aldrig har dömts för denna typ av brott, eftersom de har råd att resa till andra länder för att genomföra abort. Kvinnorörelsen skriver petitioner för att hävda kvinnors rättigheter, rätt till hälsa och rätten till egen kropp och integritet.

Diskussion

– Vad hände med de andra 26 kvinnorna som är fängslade?

Det är en pågående process om granskningen av fallen. ICHR har redan granskat ett fall och flera kvinnor väntar på sin tur. Några av kvinnorna har suttit fängslade i mer än 10 år och andra mer än 15 år. Det finns också yngre kvinnor som dömts, men som nekas rätten till en granskning av sina fall. I andra fall handlar det om kvinnor som har dömts till fängelse när de genomfört aborter för graviditeter som orsakats av våldtäkter.

– Hur är situationen i andra länder i Latinamerika?

Huvuddelen av kontinenten förbjuder abort oavsett hur allvarligt kvinnans tillstånd är. HD godkände att ändra lagen i Colombia, men endast i fall av våldtäkt och sjukdomar. I Uruguay och México är fri abort tillåten.

KVINNOR OCH BARN TILL SALU I EUROPA

- Malin Roux Johansson

Sexindustrin skördar hela tiden nya offer, och den nuvarande efterfrågan hos män att köpa sex och utnyttja barn och kvinnor kommer med ett pris i många perspektiv. Vad är värdet av en kvinna? Vad är ett barns värde?

Malin R Johansson betonar att män håller igång människohandeln genom sin efterfrågan på sex och krav på prostitution. I världen uppskattas det vara cirka 45 miljoner människor som är offer för människohandel. Merparten är kvinnor och sexslavar.

Malin R Johansson förklarar att samhället behöver investera mer resurser för att stoppa förövarna. EU:s direktiv om förebyggande och bekämpning av människohandel innebär inte ett gemensamt arbete mot prostitution och är i praktiken ingen kamp mot människors efterfrågan, som driver sexhandeln.

Men vad betyder egentligen människohandel/trafficking?

Trafficking handlar om maktstrukturer. FN:s traffickingprotokoll anger följande definition: en person anses vara ett offer för människohandel när någon missbrukar hennes sårbarhet för att utnyttja henne.. De som exploateras hamnar ofta i utsatta positioner med hot, tvång eller vilseledande information som vapen för att hållas i fortsatt utnyttjande.

Forskning visar att sexhandeln har ökat i Europa. Länder som Tyskland och Holland, med liberal lagstiftning bidrar till att öka problembilden eftersom de bidrar till att normalisera köpet av sex. Myten om den lyckliga horan och den entreprenöriella sexsäljaren är just bara en myt. De flesta flickorna i bordellerna i Holland kommer från fattiga länder i Östeuropa. Många barn utnyttjas också för prostitution. Antalet prostituerade barn i Holland har ökat från 4000 till 15000. De flesta av dessa unga flickor kommer från Nigeria.

Prostitution är en kränkning mot våra mest grundläggande mänskliga rättigheter. Enligt en stor internationell undersökning av prostituerade hade 92 % våldtagits minst en gång, 84 % av dem hade någon gång blivit utsatta för psykiskt och fysiskt våld och 72 % drabbades av PTSD. 98 % av prostituerade var hemlösa och 92 % rapporterade att de ville och skulle ha lämnat prostitutionen om de hade möjlighet. Olyckligtvis skyddas förövaren av de befintliga strukturerna och normerna i våra samhällen. Därför är lagstiftning om sexhandel ett viktigt steg, tillsammans med andra åtgärder mot exploatering, för att påverka attityder och normer om kvinnors och barns okränkbarhet i alla situationer och i alla länder.

FEMALE GENITAL MUTILATION AND CHILD MARRIAGE **- Eva Hammad och Jamilla Said Musse**

Idil.se är en hemsida där man kan hitta information om KKS samt komma i kontakt med Eva and Jamilla om deras arbete mot KKS. De arbetar med att sprida kunskap till hälso- och sjukvården., skolan, Socialtjänsten, Migrationsverket samt andra organisationer och föreningar om traditionen att könsstympa flickor i tidig ålder.

Jamilla Musse startade sin presentation om KKS med en dikt skriven av en somalisk kvinna:

FEMININE PAIN by Dahabo Ali Muse

*And if I may speak of my wedding night:
I had expected caresses, sweet kisses, hugging and love.
No, never!
Awaiting me was pain, suffering and sadness.
I lay in my wedding bed
groaning like a wounded animal
a victim of feminine pain.
At dawn ridicule awaited me.
My mother announced:*

Yes she is a virgin.
 When fear gets hold of me,
 when anger seizes my body
 when hate becomes my companion
 then I get feminine advice.
 Because it is only feminine pain
 And I am told feminine pain perishes
 like all feminine things.
 The journey continues, or the struggle continues,
 as modern historians say.
 As the good tie of marriage matures
 as I submit and sorrow subsides,
 my belly becomes like a balloon.
 A glimpse of happiness shows,
 a hope, a new baby, a new life!
 But a new life endangers my life.
 A baby's birth is death and destruction on me!
 It is what my grandmother called the three feminine sorrows.
 She said:
 "the day of circumcision
 the wedding night
 and
 the birth of a baby
 are the triple feminine sorrows".
 As the birth bursts, I cry for help when the battered flesh tears.
 No mercy – PUSH! they say
 It's only feminine pain!
 AND NOW I APPEAL:
 I appeal for love lost
 for dreams broken
 for the right to live as a whole human being.
 I appeal to all peace loving people to protect
 to support and give a hand
 to innocent little girls who do no harm.
 Obedient to their parents and elders, all they know is only smiles.
 Initiate them to the world of love!
 Not to the world of feminine sorrow!

Traditionen att könsstympta flickor började för ungefär 3000 år sedan i Egypten, men dess syfte är inte känt av historikerna. Varje år blir cirka 3,6 miljoner flickor könsstympade; om man räknar om det så blir det 10 000 flickor varje dag, 400 flickor varje timme och en flicka var tionde sekund. Globalt uppskattas det att vara cirka 200 miljoner flickor och kvinnor som blir könsstympade, enligt UNICEF, 2016. Problemet har genom migration spridits över flera kontinenter.

WHO identifierar fyra typer av KKS:

- I. "Klitoridektomi, partiell eller total borttagning av yttre klitoris och/eller förhuden runt klitoris";
- II. "Excision, delvis eller helt borttagande av yttre klitoris - och av de inre blygdläpparna -med eller utan borttagande av de yttre."
- III. "Infibulation, inre blygdläppar bortskurna, yttre blygdläppars insida

bortskrapad, med eller utan borttagande av klitoris. Vaginalöppningen förminskad då yttre blygdläpparnas kanter sys ihop. Endast ett litet hål (jfr lillfingertopp) lämnas öppet för att urin och mensblod ska kunna passera (10-15 % av ingreppen);

IV. "Alla andra skadliga ingrepp i de kvinnliga könsorganen - av icke-medicinska skäl - till exempel prickning, piercing, sticka med vasst föremål, skrapning eller att använda frätande eller på annat sätt skadliga ämnen/material." (www.who.int)

När är KKS utförd på flickor?

Före puberteten, ungefär från fem till 12 års ålder, ibland före flickors första levnadsår/levnadsvecka, före äktenskap, under graviditet eller under förlossningen.

Varför tvingas flickor och kvinnor att bli utsatta för KKS?

I flera kulturer eller länder lever människor med en tradition som föreskriver detta. Den främsta orsaken till KKS i många kulturer är att klitoris anses vara smutsig och syndig. Då måste den avlägsnas, eftersom man tror att mannen kan bli impotent på grund av det, man tror att spädbarnsdödligheten kommer att minska om klitoris tas bort, om det inte rör barnet vid förlossning etc.

Var utförs KKS?

KKS utförs i princip var som helst och i de flesta fall utan bedövning eller med traditionellt anestesi (t.ex. örter, kallt vatten). Denna procedur utförs av äldre kvinnor och TBA i byar, eller av TBA, barnmorskor eller sjuksköterskor och läkare i städer. De verktyg som används är speciella knivar och rakblad.

Vilka är hälsokonsekvenserna för flickor efter att ha blivit utsatta för KKS?

- Svår smärta
- Infektioner, t ex stelkramp, HIV eller hepatit
- Psykiskt trauma (PTSD börjar här)
- Svårigheter att kissa och tömma tarmen
- Skador på angränsande organ
- Dödsfall inträffar, på grund av blodförlust/allvarlig infektion
- Besvärande ärr, vulvacystor (oftast typ III)
- Långsam blåstömning (typ III), med risk för urinvägsinfektioner
- Vaginala infektioner, med risk för sterilitet (oftast typ II eller III)
- Förlossningskomplikationer (vid Typ II och III) t ex Svåra sprickor och fistlar (En fistel är en icke-normal förbindelse mellan två organ t ex livmoder och urinblåsa/tarm) – kan uppstå när förloppet är utdraget.
- Nedsatt sexuell känslighet
- Kronisk smärta
- Psykiska besvär
- Ärrvävnad och förträngd urinrörsmynning (oftast typ III) kan leda till svagt urinflöde eller smärtsam vattenkastning. Långsam blåstömning med risk för urinvägsinfektioner.
- Om det blir öppningar i infibuleringen (vid typ III) blir urinstrålen flerdelad
- Vid överfylld blåsa, eller ofullständig tömning, kan urin läcka okontrollerat.
- Oftast beror menssmärtor inte på KKS
- Sällsynt kan KKS typ III leda till att mensblodet inte kommer ut utan

ansamlas i slidan och livmodern. Smärtsamt, risk för infektion. Kirurgisk åtgärd krävs.

- Vid förlossning utan modern sjukvård kan akuta problem uppstå hos kvinnor som utsatts för KKS typ II och III
- Modern sjukvård innebär att mamman genomgår en defibulering (öppning) vid KKS typ III, före eller under förlossningen, samt att kejsarsnitt finns att tillgå vid behov
- Svårt trauma: den som skulle skydda svek
- I värsta fall PTSD: återupplevande vid ljud, lukter, fasthållning, etc.
- Rädsla, ångest, depression, isolering
- Beröringsskräck
- Förlossningsskräck
- Oro för äktenskap, oro för skilsmässa, oro för sex
- Känsla av utanförskap, att vara stympad (i västvärlden)
- KKS görs under många olika omständigheter, kan påverka graden av trauma (bedövning, sövning, vård efter KKS, etc.)

Vilken är anledningen till varför kvinnor tillåter KKS för sina döttrar?

- För mannen
- På grund av tradition, norm, könsroller, tro m.m.
- Tro. Tron på att religionen föreskriver könsstympning.
- Tradition. Tron att denna tradition bäst att fortsätta med. (Traditionen ser dock olika ut i olika länder och kan även se olika ut inom länder)
- Renhet. För att få slakta ett djur och tillaga mat från djuret måste hon vara könsstympad – annars äter ingen hennes orena mat. För att få besöka en religiös plats och för att be måste hon vara "ren".
- Oskuld. Ingreppet skapar en "oskuld", en flicka som öppnas av mannen på bröllopsnatten.
- Av kärlek till sin dotter. Hennes chans till ett bra äktenskap, barn och ett lyckligt liv
- Ekonomi. Försörjningskälla för omskärerskan
- Kontroll. Förminskning av kvinnans sexualitet. Familjehedern är hennes ansvar. Sexualdrift är för mannen, inte för kvinnan.
- Norm. Följa normen ger alltid fördelar. Tillfället firas oftast med fest och presenter. Flickan betraktas som god/ren/en flicka att gifta sig med.
- Oren, utstött och inte respekterad, kan inte giftas bort, fadern går minste om brudpriset, ohälsa och barnlöshet, barnet kan skadas vid förlossningen, mannens njutning minskar, förlust av kulturell identitet, kan inte kontrollera oskulden, översexuell promiskuitet.

Diskussion

Vad säger lagen i Sverige?

I Sverige finns det en lag kallad "Lag 1982:316 med förbud mot könsstympning av kvinnor" som förbjuder KKS på flickor och kvinnor även om de har lämnat samtycke till det.

Jamilla Musse och Eva Hammad betonar vikten av att KKS betraktas som en diagnos för att öka synligheten av problemet.

FORSKNING OM FÖRTRYCKANDE NORMER OCH FLICKORS UTSATTHET FÖR BORTGIFTE OCH ANDRA ÖVERGREPP I KRIG OCH FRED I AFRIKA.

- Hauwa Mahdi

Denna presentation baseras på forskning om Boko Haram, ett kalifat som grundades 2002 med rötter i Nigeria. Den religiösa ideologi som styr kalifatet är densamma som sharia-muslimernas religiösa ideologi. Boko Haram utför många terrorattacker i Nigeria och utsätter människor för förtryck med samma metoder som IS gör i Syrien och Irak. De påstår sig följa profeten och jihads lärdomar och motsätter sig det västerländska utbildningssystemet. Boko Haram anser att all utbildning endast skall grunda sig på islams lära.

Hauwa Mahdi illustrerar hur skolsystemet såg ut för flickor när hon växte upp i Nigeria, där flickor gick till skolan för att främst lära sig praktiska färdigheter, vilket man som kvinna ansågs behöva kunna, så som: matlagning, städning, be, handla och hur man ska hushålla med pengarna. Hauwa betonar att flickor främst var tillåtna att vistas i skolor för att lära sig underkastelse till maskulina normer.

För att uppnå denna typ av förtryck använder Boko Haram terror som vapen. År 2014 blev 276 flickor bortförda från en skola, endast 53 lyckades fly till säkerhet. Fyra av flickorna dödades och de övriga 219 flickorna hölls fängslade i flera år. Vissa släpptes i oktober samma år efter förhandlingar som gjorde det möjligt för ett antal Boko Haram-medlemmar att frigges från fängelset.

Hauwa beskriver denna typ av religiös ideologi och våldskultur som djupt rotad med en lång historisk bakgrund, som är århundraden gammal och kulminerade i shariapolitiken 2000.

Sådana ideologier är inte bundna till nationer, vilket innebär att dess anhängare inte är bundna av landets gränser eller något specifikt fysiskt område utan i stället är de avgränsade av ideologiska gränser som definieras av människor med samma tro.

Boko Harams handlingar tyder på att kvinnor blir huvudsakligen uppfattade ur ett reproduktionsparadigm – som sex- objekt och bio-sociala reproducerare. I den rollen värderar Boko Haram kvinnorna som systemets framtid. Män, å andra sidan, betraktas som motståndare och soldater vars liv är mindre värd att bevara.

Hauwa beskriver de främsta orsakerna för terrorism enligt forskning:

- Fattigdom,
- Analfabetism,
- Arbetslöshet,
- Droghandel, konsumtion och missbruk mm

Men har inte dessa faktorer alltid varit där förut? Varför nu? Varför igen?

Ett svar kan vara att de religiösa ideologier som erbjuder en modell som legitimerar strukturer kring maktordning ger stöd för människors egen förståelse av islam. I denna ideologiska sociala struktur anses inte kvinnor vara likvärdiga individer som män, flickor kan giftas bort från familjer och moderna perspektiv på sociala strukturer bör avskaffas.

MY MOTHER IS 12 YEARS OLD - Nargiza Ozguzel

Nargiza beskriver hur den Turkiska staten har som intention att avskaffa straffet för män som våldtar minderåriga flickor i de fall då männen gifter sig med de flickor som de våldtagit. Samtidigt som andra länder i Mellanöstern och Nordafrika tar bort denna lag, vill presidenten i Turkiet införa samma lag.

SYGD-organiserar och genomför utbildningar som bidrar till ökad medvetenhet om könsroller och könsnormer för flykting- och nykomlingskvinnor (de som är gifta med turkiska medborgare och som är bosatta i Izmir) som upplever våld i hemmet. Vi hjälper dem att: lära sig om sina rättigheter, lära sig om tillgängliga tjänster och stödmekanismer, öka självkänslan, få psykologiskt stöd, få juridiskt stöd om det behövs, få vägledning för att lära sig om sysselsättning och andra möjligheter i Izmir, säger Nargiza.

Kvinnor i Turkiet har mycket bättre juridiskt skydd än många kvinnor från grannländerna i Mellanöstern:

- sexuella övergrepp (inklusive våldtäkt inom äktenskapet) och våld i hemmet är straffbara.
- Skilsmässolagar ger kvinnor rätt till en andel av den äktenskapliga egendomen.

Men djupt rotade och restriktiva åsikter om kvinnors roller förekommer fortfarande och resulterar ofta i våld mot kvinnor. Den långsamma implementeringen av lagar misslyckas ofta med att skydda Turkiets mer än 37 miljoner kvinnor och flickor.

Sedan debatten om införandet av lagen har flera protester gjorts för att ändra förslaget till det. Godtagandet av lagen har nekats tack vare den modernisering som Turkiet har haft under de senaste 17 åren samt tack vare det stora antalet protester.

Barnäktenskap är, trots allt, fortfarande ett problem i Turkiet trots att det är olagligt, men barnäktenskap förrättas fortfarande av imamer med bortgifte av flickor som ibland kan vara så unga som 10 år gamla. Barnäktenskap är särskilt vanligt på landsbygden i södra och östra Turkiet, där fattigare familjer kan få en ekonomisk fördel av att gifta bort sina tonårsdöttrar. Det finns alltför många flickor som blir bortgifta med mycket äldre män, och sedan blir utsatta för våld i dessa äktenskap. Många av flickorna föder sina barn hemma utan möjlighet till vård, eftersom familjen vill undvika att sönerna döms på grund av att deras fruar är underåriga. Detta faktum innebär stora hälsorisker och lidande för flickorna.

Under 2012 har Turkiet i samarbete med Europarådet antagit en lagstiftning om kriminalisering av våld i hemmet. Lagen kräver upprättande av skydd mot våld och utveckling av övervakningscentrum för att ge skydd till offer, att utforma och genomföra program för förebyggande av våld och att samla in och analysera uppgifter samt straff och fängelse.

Våld i hemmet är vanligt förekommande. Turkiets ministerium för familje- och socialpolitik rapporterade att 86 % av kvinnorna i Turkiet har blivit utsatta för

fysiskt eller psykiskt våld från en partner eller familjemedlem. Man beräknar att 284 kvinnor av dog av våld i hemmet år 2015 och 261 kvinnor dog av samma orsak år 2016.

De som var ansvariga för dessa mord var i första hand närstående manliga anhöriga. 43 % var makar, 8 % var pojkvänner, 11 % var släktingar och 38 % var övriga andra män. Minst 417 kvinnor utsattes för sexuella övergrepp och 294 för våldtäkt och trakasserier. Många av dess mord ägde rum i skolor, på fordon i kollektivtrafik, på arbetsplatser, på gator eller i köpcentrum. Det finns lagar som förbjuder våld mot kvinnor men de efterföljs inte alltid. Män som döms för våld i hemmet ofta får milda straff eller frikänns helt om domaren anser att deras handlingar gjordes för att respektera familjen. Ibland avfärdar domaren bifall till kvinnor som rapporterar våld i hemmet och de skickas då hem till sina våldsutövande makar. Detta ledde till att ett stort antal kvinnor dödades av sina misshandlande makar även efter att ha ansökt om polisskydd.

Polisen är behörig att verkställa skydd så snart som offret behöver det utan att det föregås av långa domstolsprocesser. Dessutom kommer de som bryter mot en skyddsorder automatiskt att spendera tre dagar i fängelse. Det utökar också skyddet make/maka till andra personer som anses vara familjemedlemmar.

Sedan det syriska kriget bröt ut, har antalet flickor som blir bortgifta som minderåriga ökat i Turkiet. 370 000 syriska flickor går inte i skolan. Alla dessa orättvisor händer flickor och kvinnor som bor i ett land som har ratificerat Istanbulkonventionen, som föreskriver åtgärder mot våld mot kvinnor och våld i hemmet.

Kvinnor som flyr våld i nära relationer har få tillflyktsalternativ. Turkiet har 101 statliga skyddsboenden med kapacitet att vara ta emot 2647 kvinnor och barn. Det minsta antalet skyddsboenden som skulle behövas för att täcka behovet är 787 boenden med minimikapacitet för 20 283 individer.

Den feministiska kampen har spelat en avgörande roll i utvecklingen av lagbestämmelser om våld mot kvinnor och utvecklingen av socialtjänstinstitutioner. Lag om skydd av familj och förebyggande av våld mot kvinnor utvecklades mycket för att kunna ge kvinnan skydd mot våld i hemmet. Antalet kvinnohem har ökat dramatiskt: under 2008 var det totalt 51 bostäder, 2016 ökade antalet till 100.

För att främja jämställdhet har kvinnogrupper i Turkiet starkt nätverkande och samarbete med andra kvinnors icke-statliga organisationer, nationella organisationer, regeringen, halvstatliga organ, pressen och EU. Under dessa nätverks- och samarbetsprocesser försökte turkiska kvinnors aktivistgrupper att använda EU på två sätt:

1. För finansiering, och
2. Att utöva påtryckningar till sina nationella regeringar. Den senare baseras mer på EU:s kriterier, som innehåller jämställdhetsstandarder.

Nargiza Ozguzel förstärker vikten av fortsatt aktivism och stärker det civila samhällets organisationer som kan driva de farliga och föråldrade värderingarna framåt för att uppnå framsteg inom de dubbla arenorna av lagstiftning och kulturförändringar.

FRI KÄRLEK FÖR FLICKOR ÄR LIVSFARLIGT.

- Sohelia Fors

FNs definition av hedersvåld är: "Heder är definierad genom kvinnors tilldelade sexuella och familjära roller som dikteras av traditionell familjeideologi. Således äktenskapliga förbindelser som kan innehålla sexuella relationer, våldtäkt och förälskelse av en "olämplig" person kan utgöra brott mot familjens heder." (FN, Ekonomiska och sociala rådet, 1999).

För att förstå kulturen behövs en djupare forskning som skall bidra till ökad förståelse för både den gruppkultur som de flesta religiösa länder styrs av och den individualistiska kulturen som grundar sig på vetenskapen.

Kulturella skillnader mellan flyktingar som kommer från en grupporienterad kultur till en individualistisk kultur är mycket anmärkningsvärda av flera skäl:

- Flyktingarna kommer ofta från fattiga och outvecklade områden till ett samhälle som delvis kontrolleras av Informationsteknologier, dator teknik och telekommunikation.
- De kommer från ett samhälle med kraftfulla familjeband och familjeansvar och ansvar för andra i släkten till samhällen där det finns lösa familjeband och individualism.
- De kommer från kulturer som begränsar människor på olika sätt till länder där demokrati råder, vilket kan vara förvirrande för dem som saknat det tidigare.

Diskussion

Vilka är konsekvenserna av kulturella skillnader för kvinnor och tjejer?

Kvinnor blir isolerade och ensamma och som ett resultat av detta riskerar de att utveckla psykiska besvär som exempelvis ångest och depression. I Sverige uppskattas att 39 % av kvinnor med utländsk bakgrund berörs av problemet.

Vad kan Sverige göra för att hjälpa dessa kvinnor?

Aktivt arbeta och utveckla bättre integrationsprogram som kan bidra till att flyktingkvinnor involveras och integreras i det svenska samhället.

gadip.se